

De Leemvallei,
ga je mee
op onderzoek?

Hallo allemaal, welkom in dit waanzinnige park voor jong en oud!
Vandaag krijgen jullie de kans om dit park in het echt te openen met elkaar.
Dit gaan we doen op een ontzettend leuke manier, want wat gaan we vandaag doen:

- ◆ Als eerste is er een spectaculaire opening door de wethouder.
- ◆ Jullie krijgen daarna heel veel interessante dingen te weten over alles wat jullie in het park kunnen vinden.
- ◆ We gaan allerlei verschillende leuke spelen doen met water, dus pas maar op dat je niet nat wordt!
- ◆ Met alle spelen kunnen jullie punten verdienen, welke groep heeft aan het einde van de dag de meeste punten gehaald en is de winnaar?
- ◆ Nadat de winnaar bekend is krijgen jullie allemaal een kleinigheidje mee als aandenken van deze dag.
- ◆ Achterin dit boekje zitten nog een aantal leuke spelletjes voor jullie om te doen in de klas of thuis.

We wensen jullie veel plezier op deze ontdekkingsreis door het water.

We beginnen met wat er allemaal in het park te ontdekken is, alles wat je hier ziet wordt verteld in dit boekje.

Om te beginnen zie je hiernaast een plattegrond van het park waar een A, B, C, D en E op staat getekend. Om het voor jullie makkelijk te maken staat hier onder precies uitgelegd wat het allemaal betekent:

Plaats	Hoe wordt deze plaats genoemd?	Wat gebeurt hier?
A	De aanvoersloot of bezinksloot.	Hier komt het water in het eerste filter terecht en zakken alle zware deeltjes naar de bodem.
B	De maalkom	Het al iets schonere water wordt hier naar de vloeivelden gepompt. Het water wordt naar plaats C en D gepompt.
C	Het vloeiveld (de moeilijke naam is helofytenfilter)	In dit filter worden de stoffen Fosfaat en Stikstof uit het water gehaald, zo wordt het water weer iets schoner.
D	nazuiveringsfilter	In dit filter wordt op natuurlijke wijze zuurstof in het water gebracht.
E	De zuurstofplas (Dobbe)	De zuurstofplas is een meertje waarin veel plantjes groeien. Deze plantjes geven lucht aan het water, daar wordt het water goed van. Het water is nu schoon en stroomt door de woonwijk.

Een stukje geschiedenis..

De Brandperkingswijk werd vroeger gegraven om de grote veenbrand van Zevenhuizen tegen te houden. Toen was de dobbe nog veel groter. Na de Tweede Wereldoorlog werd de dobbe aan de oostkant maar ook aan de westkant gedempt door de N.S.B-ers van kamp Nuis. Het zand wat hier voor nodig was kwam met grote karren op een trein naar de dobbe, dat moest wel want ze haalden het zand aan het noorden van de dobbe weg. De reden dat hier nu een park is gemaakt is omdat veel mensen de dobbe weer wilden zien zoals het echt was en ook omdat het park bij de buurt hoort.

Op deze plaats zijn veel belangrijke dingen gebeurd en daarom willen mensen het park zo graag houden.

Het water

Het water stroomt vanaf het Leekster Hoofddiep (is een kanaal in de provincie Groningen) in een sloot. Vanuit hier wordt het water in 2 verschillende velden gepompt. Deze velden zijn ook te zien in het park. Na 300 meter stroomt het water, dat ondertussen wat schoner geworden is, naar een nazuiveringsbassin. Dit is een ruimte waar het water wordt nagezuiverd. Als het water wordt gezuiverd, wordt het water schoon gemaakt. Dan wordt er van vies water, schoon water gemaakt. Als het water schoon gemaakt is, dan stroomt het door naar het dobbe. In het dobbe komt dus alleen het gezuiverde (schone) water.

Wat groeit er in het park?

De bodem in het park bestaat uit zand met leem. Leem is een kleiachtige grondsoort. De planten die in het park staan, zijn planten uit Nederland. Er worden dus geen exotische planten geplaatst. Er staan onder andere wintergroene beplanting en vruchtdragende beplanting. Wintergroene beplanting, zijn planten (de naam zegt het al) die in de winter groen blijven. Zo blijft het park mooi om naar te kijken en om doorheen te wandelen. Door de verschillende soorten planten leven er veel vogelsoorten en insectenjagers in het park.

Waterplanten

Bij de filters staan een heleboel bloemen en planten, als je goed kijkt zie je dat het allemaal verschillende zijn. Waarom is dit zo?

Omdat er bloemen en planten bestaan die alleen in de zomer groeien, maar er bestaan ook bloemen en planten die in de winter groeien. Zo blijft het park altijd mooi groen.

In de filters groeit veel riet, omdat het de taak van de filters is om het water te zuiveren heeft de gemeente riet in het water gezet.

Dit riet wordt elk jaar een aantal keer gemaaid zodat het kort blijft.

Over de velden zijn verschillende soorten gras geplant, als het gras te lang wordt komen er mensen van de gemeente die het gras weer netjes kort maaien.

Fiets- en wandelpaden

Als het water in de voorzuivering wordt gelaten, dan komt er een nieuwe weg, de weg van de zuivering. Deze weg kun je volgen door fietspaden en wandelpaden. Deze fietspaden gaan van de oostkant van het park naar de westkant van het park. Ze gaan dus helemaal door het park heen. Er zijn ook heel veel wandelpaden in het park. Dit is erg leuk, want hierdoor kun je langs vele mooie plaatsen lopen en zien wat er in de filters gebeurt. Kortom, of je nou fietsend, lopend, hardlopend of op je skeelers bent, je kunt de zuivering van het water volgen (het zuiveringspad) dankzij de fiets- en wandelpaden.

De helofytenfilters maken niet alleen het water schoon, ze hebben ook nog een andere functie, namelijk een ecologische functie. Dit wil zeggen dat bijvoorbeeld de vogels ook wat aan de helofytenfilter hebben, want er groeit hier ook veel riet. Er zijn vogels die erg van riet houden. Zo'n helofytenfilter is dan meteen een filter waaraan vogels ook wat hebben (namelijk het riet dat erbij groeit). Als je langs zo'n filter wandelt kan het dus maar zo zijn dat je een aantal hele mooie vogels ziet!

Er zijn niet alleen fiets- en wandelpaden te vinden in het park, ook is er een groot veld van wel 2000m².

Dit veld is gemaakt om lekker op te kunnen voetballen, te picknicken of gewoon om lekker op te liggen als het mooi weer is.

Recreatie

Het park heeft dus heel veel leuke dingen. Je kunt er sporten, spelen, fietsen, hardlopen en wie weet wat jij nog allemaal kunt verzinnen om in het park te doen!

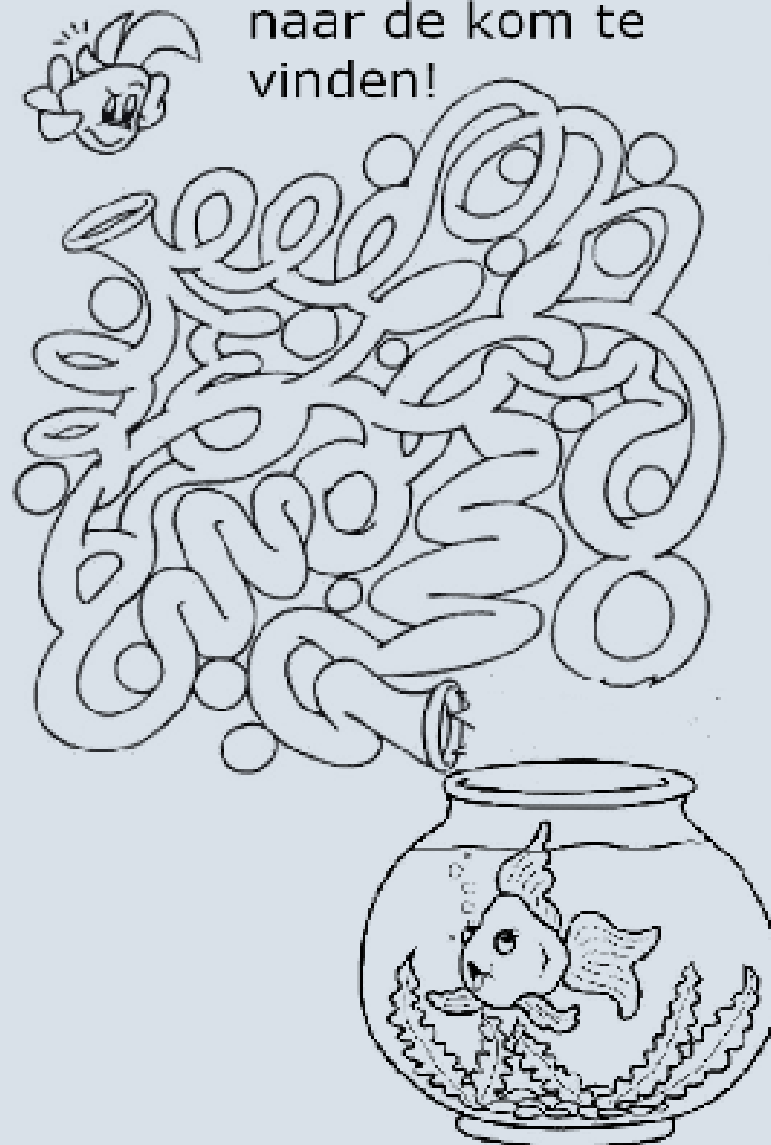
Als je je eens verveelt kan er leuk gespeeld worden op de schuine vlakken tegen de filters aan. Ook zijn er stapstenen over het water gemaakt. Het is een hele leuke wedstrijd om hier overheen te lopen, zonder natte voeten te krijgen. Het park is voor iedereen: jonge kinderen, maar ook oudere kinderen en voor ouders, opa's en oma's en voor iedereen die je maar kent. Je kunt zien hoe het water schoongemaakt wordt en ondertussen kan je genieten van het mooie park en van alle leuke speelplaatsen.

Het dobbe (de vijver) is een hele bekende en hele mooi plaats in het park. Op deze plek kun je het best het schone water in de vijver zien stromen. Het is hartstikke leuk om hier eens een kijkje te nemen.

Wat is er zo goed aan het park?

- ◆ De Dobbe, het meertje met het schone water wat door de woonwijk heen stroomt, wordt heel goed verzorgd. Er wordt steeds gekeken of het water nog schoon is en of er genoeg lucht in het water zit.
- ◆ Een kleiachtige grondsoort dat leem heet wordt voor de bodem van de filters gebruikt. De filters zijn eigenlijk een soort grote zwembaden en een zwembad moet natuurlijk altijd goed dichtgemaakt zijn, anders loopt het water er uit.
Dat is bij een filter hetzelfde, een filter moet goed dichtzitten, anders gaat het water via de grond weg en dat kunnen we niet gebruiken.
Om het filter heel goed dicht te maken zijn de hele bodem en de muren van leem, dit is heel goed voor het milieu want nu hoeft er geen plastic gebruikt te worden.
Leem kun je in de natuur vinden en daarom is het goed dat het hiervoor wordt gebruikt.
- ◆ Door de filters komen er heel veel vogels en insecten in het park, als je dus een keertje in het park gaat wandelen of spelen kun je heel mooie vogels ontdekken!
- ◆ Het park is maar liefst vier voetbalvelden groot(!) dat betekent voor jullie dat er meer is om te leren en meer ruimte om te spelen

Help de vis de weg naar de kom te vinden!

Zoek de volgende woorden:

water

park

dobbe

watervogels

waterdientjes

zuivering

veld

riet

planten

fietsen

wandelen

D N E S R A K N L T O A E R G N
I L H E I E S O E G K M U N E S
F I K X I T V S T E I R I C X A
R N R A Y A E F N G G R A T F E
D J U E L W O T E O E F S P E R
F A Y E V A H I J V P I J L Q O
F L S E J T R E I D R E T A W S
A H W E S E E U B O S T K N A N
E E N E G R Z S E B R S R T N R
B P S E M V J P P B O E N E D V
L N O B C O D O G E T N E N E S
E N T J Z G T P J A V Q H L L X
O F H F O E J N W E O I D H E D
R E A I A L S D U M A C O R N T
M Q A O T S M L X T K E V V T H
Y T T G O O D U E U U O N G D E